Code No.: BFVDJ-41

Total No. of Questions : 2 | Total No. of Printed Pages : 2

स्नातकपरीक्षाः– २०१५

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा – प्रथमवर्षम्

शास्त्रम् – ज्योतिषम्

भागः – २, पत्रिका – ३

विषयः – लीलावती, बीजगणितम् च

दिनाङ्कः – 1-4-2015 **गरिष्ठाङ्काः – १००**

समयः – 10.00 A.M. to 1.00 P.M. Max. Marks – 100

भागः (अ) – लीलावती (४०)

I. पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः

१. घनानयनक्रमं विलिख्य 27 इत्यस्य घनमानयत। **8**

२. 1953125 एतस्य घनमूलं साधयत। **8**

३. ग्रन्थोक्तदिशा वर्गानयनप्रकारान् विलिख्य 5432 इत्यस्य वर्गं साधयत। **8**

४. भाज्याद्धरः शुध्यति यद्गुणः स्यादन्त्यात् फलं तत् खलु भागहारे। समेन केनाप्यपवर्त्य हारभाज्यौ भजेद्वा सति सम्भवेतु। सोदाहरणं व्याख्यात। **8**

५. (क) इष्तोनयुक्तेन गुणेन निघ्नः अभीष्तघ्नगुण्यान्वित वर्जितो वा। विवृणुत।
(ग) कार्यः क्रमादुत्क्रमतोऽथवाङ्कयोगो यथास्थानकमन्तरं वा। विवृणुत। **2 × 4 = 8**

६. टिप्पणीरारचयत। **2 × 4 = 8**

अ) परार्धम्

आ) अङ्गुलम्

इ) निष्कः

ई) खर्वः

Code No.: BFVDJ-41

भागः (क) – बीजगणितम् (६०)

II. पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः **5 × 12 = 60**

१. –या3 –का2 + नी1 + रु1 = गुण्यः
–या6 –का4 + नी2 + रु2 = गुण्यकः गुणनफलमानयत।

२. रु.10. क24, क40, क60 ससूत्रं करणीमूलं साधयत।

३. भाष्यः 100, हारः 63, क्षेपः 90 कुट्टकगणितं कुरुत।

४. पुरप्रवेशे दशदो द्विसङ्गुणं विधाय शेषं दशभुक् च निर्गमे।
ददौ दशैवं नगरत्रयेऽभवत् त्रिनिघ्नमाद्यं वद तत् कियद्धनम्।। निरूपयत।

५. रु. 300, 6 अश्वाः = रु. 100. 10 अश्वाः साधयत।

६. सप्रयोजनं स्थिरकुट्टकं व्याख्यात।